

Förändra

och förändras

Verksamhetsberättelse 2018

FÖR JÄMSTÄLLDHET. MOT VÅLD.
REDEFINING MASCULINITY.

Innehåll

3	Ordförande har ordet	16	Internationellt
4	Det här är MÄN	20	Killfrågor
6	Efter #metoo	24	EKFFV och Livscykeln
10	Debatt och påverkan	26	MVP
12	En vecka fri från våld	28	Machofabriken
14	Medlemsrörelsen	29	Mannen Myten
		30	Leva som vi lär

OM VERKSAMHETSBERÄTTELSEN

Redaktör: Anders Hedberg Magnusson.
Layout: Simon Graf.
Texter: Anders Hedberg Magnusson, Catrin Söderberg och Alán Ali.
Korrektur: Jens Klitgaard.
Foto: Tony Hultkvist, Svante Tidholm och Amphi.
Illustration: Simon Graf, Tony Hultkvist.
Omslag: Simon Graf.

KONTAKT

MÄN
Hammarby Allé 93
120 63 Stockholm

E-post: info@mfj.se
Telefon: 08-17 82 00
Webb: www.män.se

Ordförande har ordet

2018 blev samtalets år på MÄN. Ett år som till stora delar präglats av förra årets #metoo-rörelse. Det var också mitt första år som ordförande i MÄN. Ett år som fått många män, och i allra högsta grad även mig själv, att självreflektera, förändras och bidra till förändring.

Min feministiska resa började i 1990-talets Skåne med en kastad blomkruka. Det var min systers bågare som rann över när hon hörde mig använda sexistisk jargong i vårt hem. Samma ord hon fått höra av andra män, i sin närhet och ute på stadens gator, hörde hon nu från sin lillebror. Där och då förstod jag inte att jag sagt något dumt och kände mig orättvist behandlad av min syster. Det var ju så det pratades bland killarna på min skola.

Har samhället blivit mer jämställt och jämlikt sedan dagen min storsyster kastade blomkrukan på mig? Det beror så klart på vilka glasögon jag har på mig.

Med genusglasögonen på ser jag att det faktiskt går framåt. Tack vare starka, gemensamma feministiska krafter har vi idag en samtyckeslag som på 1990-talet kändes ljusår bort. Allt utom ett ja är ett nej! Genom politiskt framåttänkande har en ny myndighet, Jämställdhetsmyndigheten, sett dagens ljus.

#metoo fortsatte att prägla oss under 2018, och vi kan som samhälle och framförallt som män, aldrig mer säga att vi inte visste. #metoo-berättelserna har fått män att rannsaka sig själva. Det pågår förändring, även om det inte alltid sker i den takt eller omfattning vi skulle önska. Det visade även den undersökning vi lät Sifo göra ett år efter #metoo.

Vår #eftermetoo-turné genom Sverige satte män i rörelse. Det finns en oanad kraft i de enkla samtalen där män tillsammans reflekterar över hur maskulinitetsnormerna format våra beteenden, både mot andra och oss själva. Ett tydligt mönster av aha-upplevelser följer reflektionerna efter varje stormöte, där män fått känna efter och vågat visa sårbarhet.

”Det finns en oanad kraft i de enkla samtalen där män tillsammans reflekterar över hur normerna format oss och våra beteenden.

Som turnéledare har jag utmanats att återkommande våga känna inåt och dela med mig av erfarenheter och känslor som jag, under min uppväxt i en destruktiv machovärld, gömt bakom en stark fasad.

Sedan blomkrukan trodde jag mig ha kommit långt i min feministiska process. Men nu när mitt första år på MÄN närmar sig sitt slut förstår jag att jag bara påbörjat min vandring mot ett friare, mer jämställt jag. Förändringen börjar med mig själv!

Tack för i år alla medlemmar, alla nystartade lokalgrupper, alla samarbetsorganisationer. Tillsammans fortsätter vi arbetet för en jämställd värld utan våld.

ALÁN ALI, ORDFÖRANDE MÄN.

Det här är MÄN

MÄN arbetar för jämställdhet och mot mäns våld. Vi utgår från en feministisk syn på världen och tanken att vi behöver förändra destruktiva manlighetsnormer för att stoppa våldet. Vi vill att fler män och killar ska engagera sig för jämställdhet och att fler män och killar tar ett större ansvar för omsorgen. Vår vision är en jämställd värld utan våld.

MÄN samverkar brett och agerar tillsammans med andra rättviserörelser lokalt, nationellt och internationellt. Vi ser att vår roll är att vara den ledande aktören och kunskapsbäraren inom området män, maskuliniteter och våld.

MÄN är en ideell förening som består av engagerade medlemmar utspridda över hela landet och ett trettiofem anställda på kansliet i Stockholm. Vi är en levande medlemsorganisation som uppmuntrar till aktivism och ger utrymme för den som vill förändra och förändras.

PÅ MÄN ARBETAR VI MED FEM STRATEGISKA HUVUDSPÅR

Att förebygga våld – våra tre förändringsidéer

1 ÖKA MEDVETENHET OCH KUNSKAP OM VÅLD

Våld ses ofta som något fysiskt, som ett slag eller en spark, men våld kan också vara psykiskt eller sexualiserat. Vi vet dessutom att lindrigare former av våld leder till grövre våld. Därför behöver vi bredda vår syn på våld, så att vi kan reagera och ingripa tidigt.

2 UTMANA STEREOTYPA GENUSNORMER

Killar och unga män är kraftigt överrepresenterade bland de som använder våld. Våldet riktas mot tjejer, andra killar, ickebinära och mot dem själva. Många maskulinitetsnormer ökar risken för att använda våld: Till exempel förväntningar på att vara stark, att inte visa känslor, att kunna tåla kränkningar, samt att ta avstånd från allt som förknippas med femininitet och homosexualitet. Unga killar som har en stereotyp syn på kön och jämställdhet löper större risk att använda våld.

3 GRIP IN! BLI AKTIVA ÅSKÅDARE

Vi vill uppmuntra alla att bli "aktiva åskådare" som vågar säga ifrån, agerar mot våld och därmed bidrar till en förändring i stor skala. För att kunna göra det behöver vi verktyg och träning i hur vi ska agera, och stärkas i att vi kan göra skillnad. Vi kan alla göra något före, under och efter en våldssituation.

SÄTTA MÄN I RÖRELSE

Vi sätter män och pojkar i rörelse, vi inspirerar till engagemang och förändring.

UTBILDA OCH STÖTTA

Vi möjliggör förändring genom att stötta och bidra med kunskap och metoder.

UTVECKLA KUNSKAP OCH METODER

Vi utvecklar kunskap och metoder som bidrar till vår vision.

LEVA SOM VI LÄR

Vi arbetar maktkritiskt och värdesätter självreflektion och ansvarighet.

PÅVERKA OCH BILDA OPINION

Vi påverkar beslut på lokal, nationell och global nivå och bildar opinion för en jämställd värld utan våld.

För att förebygga våld är det viktigt att jobba utifrån sådant vi vet skapar förändring. En stor del av vårt arbete på MÄN utgår ifrån tre så kallade "förändringsidéer". För att förebygga våld behöver vi vara många som arbetar tillsammans. Därför är det bra om alla har kunskap om de här tre förändringsidéerna.

Efter #metoo – Samtalsrörelsen

#metoo dominerade vår verksamhet under andra halvan av 2017 och en bra bit in på 2018, men vad hände efter #metoo? Gick det att ta tillvara på det engagemang och intresse för jämställdhet som skapades och ledde #metoo till en verklig förändring? Det var frågor vi ville få svar på under 2018.

Under samtalsturnén använde vi oss av metoden Lilla rummet som är utvecklad av MÄN.

För att ta vara på engagemanget startade vi projektet #Eftermetoo – samtalsgrupper för män, med stöd från Postkodsstiftelsen. Målet var att sätta 1500 män i rörelse genom samtal. För att nå det målet ordnade vi flera aktiviteter, där en nationell samtalsturné var huvudnumret. Turnén började i Malmö i september med ett välbesökt stormöte. Elis Larsson, som ledde kvällen, beskriver den så här:

– Det var en fantastisk varm och hoppfull stämning. Veldig många blev inspirerade att göra mer. Många anmälde intresse för att gå med i en samtalsgrupp och att vara med i vårt arbete och jobba konkret mot destruktiv manlighet.

– Det normala för killar och män är nog ofta att avbryta andra och komma med lösningar hela tiden. Här förväntades vi att lyssna, och det skapade en stor trygghet, säger Kamyar, som var en av deltagarna i Malmö.

Vi fortsatte sen till Norrköping, Östersund, Uppsala, Stockholm, Göteborg, Växjö, Falun, Luleå och Umeå för stormöten och samtalsledarutbildningar. Även dessa blev mycket uppskattade och välbesökta.

I Norrköping mötte vi Per och Lars, son och far, som kom till stormötet tillsammans.

– Det är ju män som står för det mesta av våldet, men också män som kan göra störst skillnad, säger Per som tillägger att han tror att män behöver prata med andra män för att se sig själv ur nya perspektiv.

Pappa Lars var inte van att hålla självreflekterande samtal med andra män. Han hade faktiskt aldrig gjort det förut – i hela sitt liv.

– Att samtala på det här sättet finns inte i min värld. Det bästa med den här kvällen var att jag fick sitta och prata om sånt jag aldrig pratat om förut, med personer jag aldrig träffat, säger Lars.

Projektet #Eftermetoo – samtalsgrupper för män, kommer att fortsätta under 2019 med fler stormöten och utbildningar. Många lokalgrupper inom MÄN har också uttryckt intresse för att hålla regelbundna stormöten på sina orter. ●

MÄN har lång erfarenhet av att sätta män i rörelse genom samtal. Genom att prata med varandra i trygga rum om erfarenheter, känslor och viljan att förändra så bygger vi en plattform för att skapa förändring i samhället.

” Att samtala på det här sättet finns inte i min värld. Det bästa med den här kvällen var att jag fick sitta och prata om sånt jag aldrig pratat om förut, med personer jag aldrig träffat.

– Lars i Norrköping

Till vårt stormöte på Färgfabriken i Stockholm kom 66 män. De fick chansen att både lyssna på andra och berätta om sina egna tankar och erfarenheter.

Efter #metoo – Blev det någon förändring?

Precis som många andra undrade vi om #metoo skulle leda till någon verklig förändring. För att ta reda på det gjorde vi två saker: Vi frågade våra samarbetsorganisationer i Norden om deras upplevelser och vi gjorde en opinionsundersökning med hjälp av Kantar Sifo.

”Det är intressant att en så pass stor andel av männen inte tycker att det verkar handla om dem själva.

– Alán Ali, ordförande i MÄN

TVÅ FEMTEDELAR ANSER ATT #METOO-UPPROPEN HAR LATT TILL ATT DE BLIVIT MER ENGAGERADE I FRÅGOR OM JÄMSTÄLLDHET MELLAN MÄN OCH KVINNOR.

I maj 2018 möttes 30 representanter från organisationer som arbetar för att utmana maskulinitetsnormer i de nordiska länderna. Vi ville veta hur #metoo hade påverkat jämställdhetsarbetet, hur män reagerade på kvinnors vittnesmål om sexuella trakasserier och övergrepp, och vilka gemensamma lärdomar vi kunde dra för det fortsatta arbetet mot mäns våld.

Mötet mynnade ut i en rapport vi kallade Men, Masculinity and #MeToo, som kunde dra en del slutsatser: #metoo hade tagits emot på olika sätt i de nordiska länderna och fått olika fokus. Vissa märkte en bred uppslutning bakom de kvinnor som berättade om sina upplevelser, medan andra såg ett motstånd mot hela rörelsen och ett fokus på några enskilda fall.

Men i slutändan var det mer som förenade än som skilde de nordiska organisationernas erfarenheter åt. Gemensamt för alla var bland annat en upplevelse av att #metoo gjorde det omöjligt att blunda för att trakasserier och våld är en del av många kvinnors liv, oberoende av var i samhället de befinner sig. Och att vi i Norden, trots att vi kommit långt med jämställdheten, har mycket kvar att göra.

79%

ANSER ATT #METOO-RÖRELSEN HAR VARIT POSITIV FÖR JÄMSTÄLLDHETEN MELLAN MÄN OCH KVINNOR I SVERIGE.

Opinionsundersökning

Nästa steg var en opinionsundersökning som Kantar Sifo gjorde åt oss, där 1072 män mellan 18 och 79 fick svara på fyra påståenden om #metoo, ett år efter det satt igång. Deras svar gav oss en bild av att svenska män är positivt inställda till #metoo och att män borde ta ett större ansvar för att motverka trakasserier och våld, men också att de inte rannsakar sitt eget beteende eller blivit mer engagerade i jämställdhetsfrågan på grund av det.

– Det är väldigt positivt att majoriteten av männen tycker att män har ett gemensamt ansvar för att motverka det som tusentals kvinnor vittnade om under #metoo, men det är intressant att en så pass stor andel av männen inte tycker att det verkar handla om dem. Männen ser problemen, men inte att de själva kan vara en bidragande orsak. Vi män kan inte säga oss vilja ha ett jämställt samhälle men sedan inte vara beredda att engagera oss för det, säger Alán Ali, ordförande i MÄN.

Både opinionsundersökningen och rapporten om hur #metoo togs emot i Norden fick stor uppmärksamhet i media och bland makthavare. •

43%

ANSER ATT #METOO-UPPROPENS BERÄTTELSE HAR FÅTT DEM ATT RANNSAKA SITT EGET BETEENDE.

Stor synlighet för MÄN under 2018

I årets första debattartikel skrev vi, tillsammans med Unizon och Locker Room Talk, att män måste säga ifrån och ta ställning mot prostitutionen i samband med fotbolls-VM i Ryssland. Vår turné #eftermetoo syntes i lokalmedier. I Växjö deltog två spelare från Växjö Lakers A-lag, vilket SVT Småland lyfte upp. Vår opinionsundersökning om mäns attityder och beteenden efter #metoo fick stort genomslag och lyftes fram i Dagens Eko, TV4:s Nyhetsmorgon, Studio Ett i P1 och Dagens ETC.

Dagens Nyheter skrev också ett långt porträtt om MÄNs ordförande Alán Ali. På Fars dag debatterade vi i Svenska Dagbladet för att pappagrupper måste erbjudas alla pappor i alla kommuner i landet. På internationella mansdagen den 19 november publicerade Dagens Arena MÄNs text "Feminismen är mäns bästa vän". Det blev en av de mest lästa texterna i våra egna kanaler under året. Sammanlagt skrevs det om MÄN och våra projekt 282 gånger 2018, varav 102 i redaktionella medier. Alla debattartiklar finns samlade på män.se.

Intresset för konferensen var så stort att biljetterna tog slut, och det var många som istället kollade på vår direktsändning eller i efterhand på Youtube.

En vecka fri från våld och Våldsprevention 2018

För tredje året i rad var vi med och arrangerade En vecka fri från våld, en kampanj- och aktivitetsvecka i december som uppmärksammar arbetet för att förbygga mäns och killars våld. Veckan avslutades med en heldagskonferens om våldsprevention.

Olga Persson, generalsekreterare på Unizon och Alán Ali, ordförande för MÄN inledde konferensen med att prata om våra gemensamma målsättningar.

Sofie Kindahl från MÄN berättade bland annat om riskfaktorer för barn som utsätts för våld, preventivt arbete riktat mot barn och hur vi kan fånga upp barns signaler.

” Vi är här därför att vi vet att våld går att förebygga. Det är ingen önskedröm. Det finns väldigt starkt forskningsstöd för att våld är förebyggbart.

– Sofie Kindahl, MÄN

Sverige har sedan 2017 en 10-årig nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Strategin betonar särskilt behovet av ett utökat förebyggande arbete och mäns delaktighet i arbetet. De senaste tre åren har civilsamhälle, myndigheter, regioner, landsting och kommuner gått samman under det gemensamma paraplyet En vecka fri från våld, med syftet att uppmärksamma och driva det våldsförebyggande arbete framåt.

En vecka fri från våld skapades av Unizon och MÄN. I år gjorde vi En vecka fri från våld med stöd av Sveriges Kommuner och Landsting, Jämställdhetsmyndigheten, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor och Länsstyrelserna. Under årets vecka uppmärksammades vikten av våldsförebyggande arbete med genusperspektiv och för att förebygga mäns och killars våld. Detta gjordes på seminarium, nätverks-träffar, föreläsningar, filmvisningar och workshops runt om i landet.

Veckan avslutades med en fullsatt heldagskonferens på Norra Latin i Stockholm. Fokus för årets konferens var hur vi kan förebygga våld under hela livet, från vaggan till graven. Konferensen direktsändes på Facebook och finns att se i efterhand på MÄNs Youtube-kanal. •

Olga Persson från Unizon pratade med Charlie Lundgren från Norrtälje Kommun, Malin Isaksson från Kriminalvården och Ilya Treutiger från Scandinavian Risk Solutions om våldsprevention på jobbet.

197

SÅ MÅNGA DELTAGARE HADE VÅLDSPREVENTION 2018.

Ett viktigt år för medlemsrörelsen

#metoo gav MÄN fler medlemmar än vi någonsin haft tidigare. 2018 byggde vi vidare på den stora medlemstillströmningen med fler medlemsaktiviteter och utbildningar, ökad samordning och ett nytt medlemsregister.

Den stora ökningen av antalet medlemmar gav resultat både på nationell och lokal nivå. På nationell nivå gjorde vi en satsning på ökad samordning och fler utbildningar, träffar och workshops för medlemmar från hela landet. Många lokala grupper fick ytterligare fart på sin verksamhet.

– Det märks överallt att vi är fler, det är bättre uppslutning på våra nationella utbildningar och på lokalgruppernas träffar. Och vi har skapat flera nya forum för samordning mellan lokalgrupperna där representanter för de lokala grupperna möts och byter erfarenhet och kunskap med varandra, säger Elis Larsson, föreningsutvecklare på MÄN.

– Vi har också samarbetat framgångsrikt kring den stora organisationsutredningen som årsmötet 2018 tog beslut om att vi skulle göra.

En ny lokalgrupp bildades i Västerås, som redan från starten fick igång två samtalsgrupper. Styrgruppen för MÄN Västerås hade vid årsskiftet precis inlett arbetet med att ta fram en verksamhetsplan för 2019.

– Vi vill få igång regelbundna café-träffar, få igång ytterligare samtalsgrupper, hålla medlemsutbildningar, få till ett stormöte som en del av MÄNs turné med fokus på #eftermetoo, få fler lokala

medlemmar aktiva som volontärer i Killfrågor, få någon eller några av våra medlemmar att gå pappagrupsutbildningen hos MÄN, göra oss kända lokalt, samt få fler att bli en del av vår verksamhet och medlemmar i MÄN, säger Robert Sihvonen, engagerad i styrgruppen för MÄN Västerås.

Nytt medlemsregister

Också nytt för 2018 var medlemsregistret eBas, som började användas under andra halvan av året. eBas utvecklas av Sverok Admin, ett företag bildat av ungdomsförbundet Sverok för att skapa IT-tjänster för ideella föreningar. Införandet av eBas har inte varit smärtfritt, men fördelarna för både riksorganisationen och de lokala grupperna och föreningarna är många.

– För oss på riksnivå gör eBas livet lättare på många sätt, vi kan till exempel enkelt få fram statistik och information som används i ansökningar, lätt få tag på kontaktuppgifter till föreningsaktiva personer och har ett mycket enklare betalsystem. eBas ger också lokalgrupperna direkt tillgång till samma register och en del av de funktioner som vi har, säger Anders Hedberg Magnusson, IT-ansvarig på MÄN. •

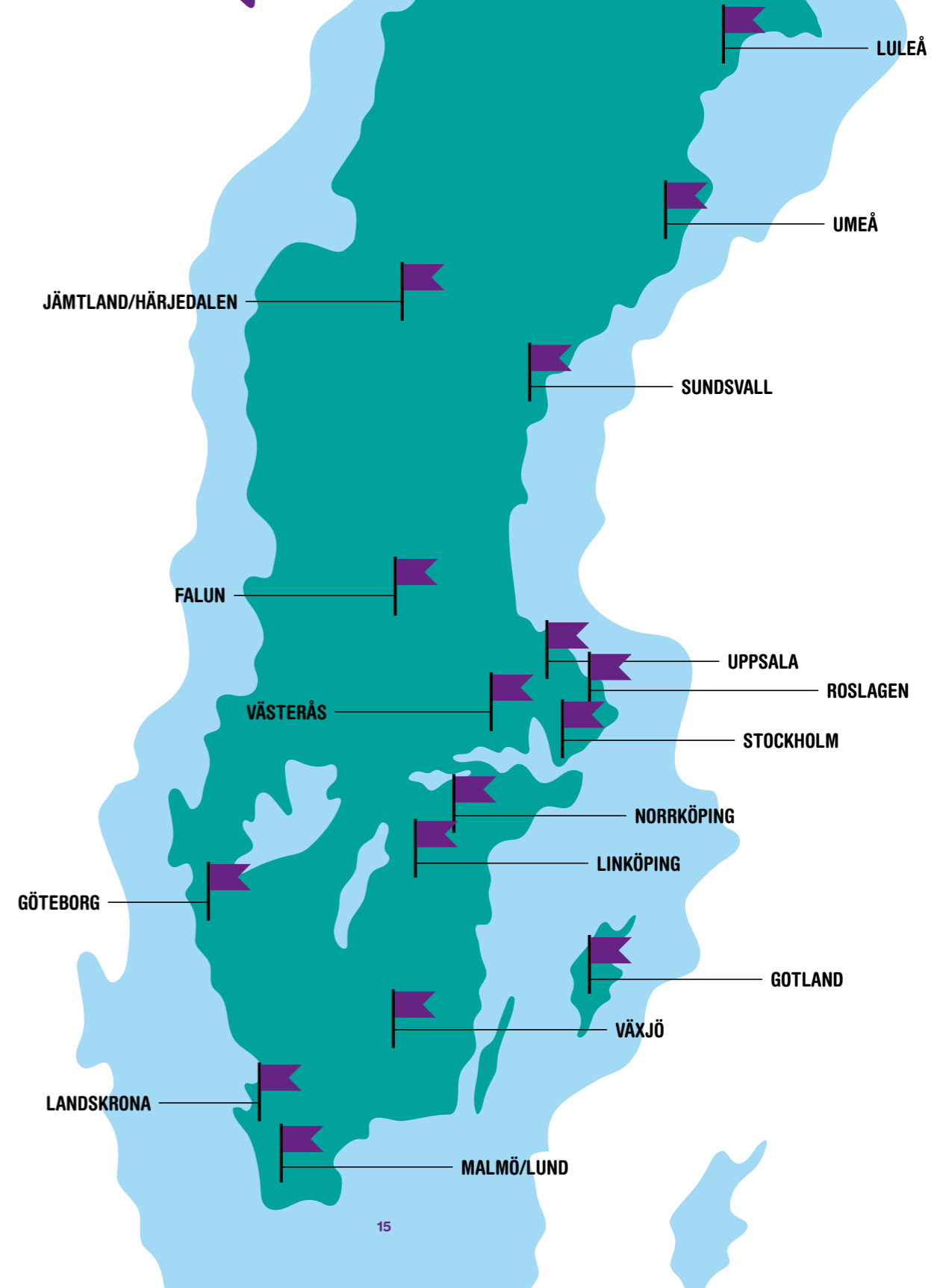
” Det märks överallt att vi är fler, det är bättre uppslutning på våra nationella utbildningar och på lokalgruppernas träffar.

– Elis Larsson, föreningsutvecklare på MÄN

1500

SÅ MÅNGA MEDLEMMAR VAR VI I MÄN UNDER 2018.

UNDER 2018 HADE MÄN SEXTON LOKALGRUPPER

Som samordnare för MenEngage Europa jobbar MÅN aktivt för att främja jämställdhet och förebygga våld i Europa. Under 2016-2018 drev MÅN projektet "IMAGINE – Inspiring Male Action on Gender Equality in Europe".

IMAGINE avslutades med en verktygslåda för förändring

I augusti tog IMAGINE slut, ett projekt vi drivit i två år med våra internationella partners. Tillsammans med dem tog vi fram en verktygslåda av metoder, råd och lärdomar på flera olika språk, för alla som vill motverka sexualiserat våld och trakasserier.

Sylvana Simons, partiledare för det nederländska feministiska partiet Bij1, presenterar IMAGINE Toolkit för Maggie Wissink från det nederländska ministeriet för utbildning, kultur och vetenskap.

” Vi vet att många killar och män, i hela världen, vill vara en del av lösningen och stoppa sexuella trakasserier och sexuellt våld mot flickor och kvinnor.

IMAGINE står för "Inspiring Male Action on Gender Equality in Europe" och drevs av oss tillsammans med Emancipator i Nederländerna och Good Lad Initiative i Storbritannien, med stöd från EU-kommisionen.

Med start våren 2017 utbildade vi 30 volontärer från tre länder för att motverka sexualiserat våld och trakasserier. De svenska volontärerna har jobbat ideellt runt om i landet för att inspirera unga att reflektera kring normer, jämställdhet, relationer och samtycke.

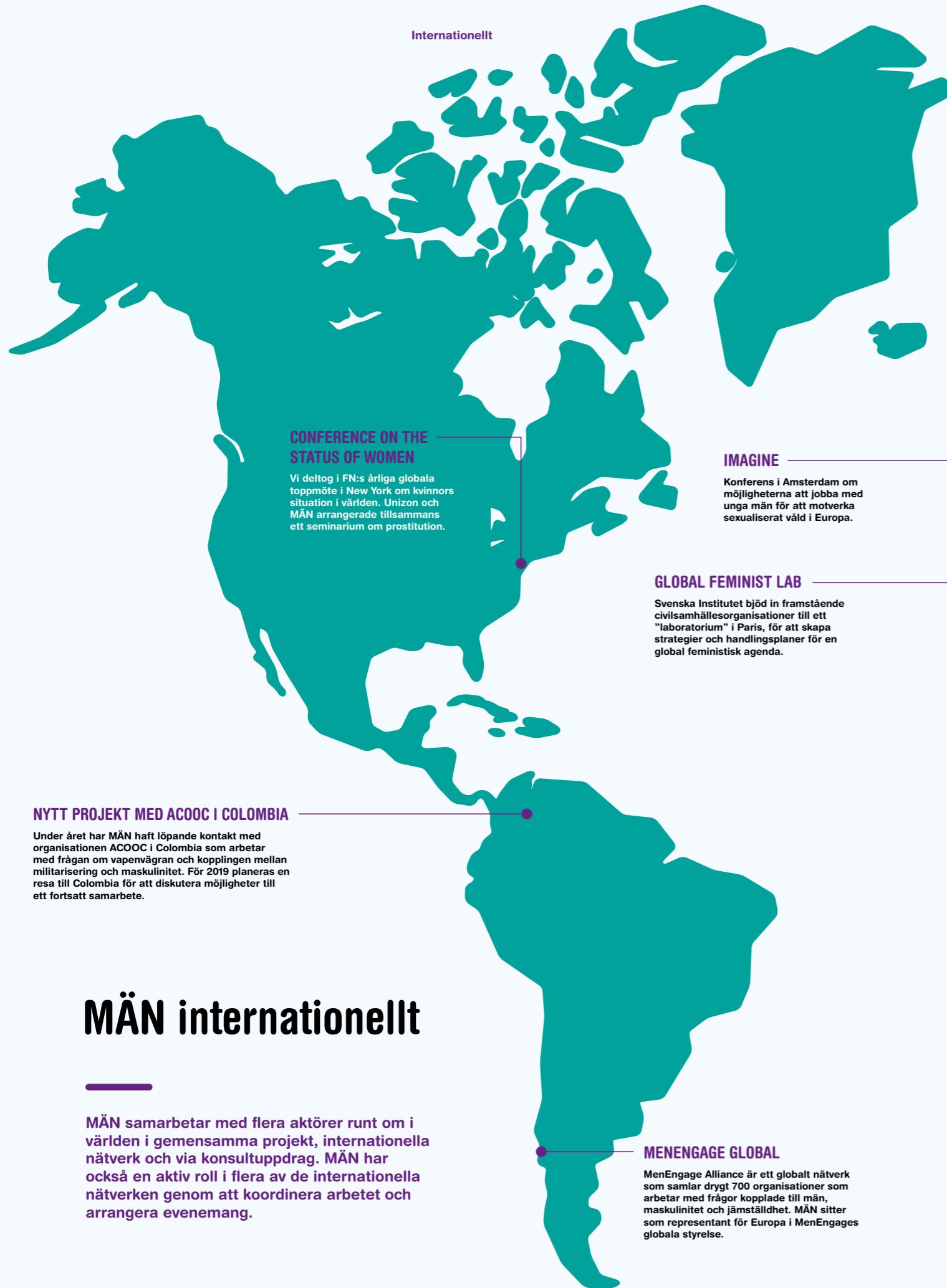
Ett mål med projektet var att inspirera fler organisationer i Europa att använda genusförändrande våldsprevention för att motverka sexualiserat våld. Som ett led i det släppte vi den 13 juni förra året "The IMAGINE Toolkit" på en konferens i Amsterdam.

Vi vet att många killar och män vill vara en del av lösningen och stoppa sexuella trakasserier och sexuellt våld

mot flickor och kvinnor. The IMAGINE Toolkit gör det möjligt att vidga och förvandla tvångströjan av normativa och destruktiva maskulinitetsnormer genom övningar och utbildning.

Verktygslådan innehåller övningar från MÅN och andra aktörer i Europa, samt kunskap och praktiska tips för att utforma och hålla i workshops med unga killar. Utbildningsmetoden bygger på ett pedagogiskt arbetssätt för att sprida information utan den klassiska uppdelningen i lärare och elev. Istället utbildar killar andra killar.

The IMAGINE Toolkit finns att ladda ner på engelska, svenska, tyska, kroatiska och holländska på mfj.se/imagine. Materialet är ett stöd för dig som vill börja prata om normer och jämställdhet. •

CONFERENCE ON THE STATUS OF WOMEN

Vi deltog i FN:s årliga globala toppmöte i New York om kvinnors situation i världen. Unizon och MÄN arrangerade tillsammans ett seminarium om prostitution.

IMAGINE

Konferens i Amsterdam om möjligheterna att jobba med unga män för att motverka sexualiserat våld i Europa.

GLOBAL FEMINIST LAB

Svenska Institutet bjöd in framstående civilsamhällesorganisationer till ett "laboratorium" i Paris, för att skapa strategier och handlingsplaner för en global feministisk agenda.

NYTT PROJEKT MED ACOOC I COLOMBIA

Under året har MÄN haft löpande kontakt med organisationen ACOOC i Colombia som arbetar med frågan om vapenvägran och kopplingen mellan militarisering och maskulinitet. För 2019 planeras en resa till Colombia för att diskutera möjligheter till ett fortsatt samarbete.

MENENGAGE GLOBAL

MenEngage Alliance är ett globalt nätverk som samlar drygt 700 organisationer som arbetar med frågor kopplade till män, maskulinitet och jämställdhet. MÄN sitter som representant för Europa i MenEngages globala styrelse.

MÄN internationellt

MÄN samarbetar med flera aktörer runt om i världen i gemensamma projekt, internationella nätverk och via konsultuppdrag. MÄN har också en aktiv roll i flera av de internationella nätverken genom att koordinera arbetet och arrangera evenemang.

ERFARENHETSUTBYTE MED RYSKA ORGANISATIONER

MÄN bjöd in ryska organisationer för ett utbyte om förebyggande arbete kring mäns våld mot kvinnor.

ICMEO

Internationell konferens om män och jämställdhet där MÄN stod som arrangör tillsammans med bland andra den svenska regeringen.

STOCKHOLM FORUM ON GENDER EQUALITY

En internationell konferens för civilsamhällesorganisationer, regeringar, företag och forskare från hela världen. MÄN bidrog i organiserandet av konferensen och ordnade workshops tillsammans med våra internationella partners.

KONTAKTER I RYSSLAND

MÄN har kontakt med organisationer i Ryssland kring bland annat arbete med pappor, forskning och kopplingen mellan genus och miljö.

MEN IN BELARUS

MÄN fick nya medel för att fortsätta vara ett stöd för de som driver pappa-gruppsverksamhet i Belarus.

MENENGAGE EUROPA

Tillsammans med organisationen Emancipator i Nederländerna koordinerar MÄN sedan 2009 nätverket MenEngage i Europa. Hösten 2018 samlades ett 50-tal medlemmar från hela regionen för det första medlemsmötet på fyra år. MÄN valdes in i den nya styrelsen.

WORK WITH PERPETRATORS

MÄN blev medlemmar i nätverket Work With Perpetrators. Under årsmötet höll vi en workshop om accountability, tillsammans med Unizon och Föreningen Storasyster.

SVENSKA AMBASSADEN I SARAJEVO

MÄN bjöds in av Svenska ambassaden i Sarajevo att delta i ett panelsamtal kring föräldraförsäkringar och svenska erfarenheter av att engagera män i föräldraskap och omsorgsarbete.

SVENSKA AMBASSADEN I NAIROBI

I samarbete med Svenska Institutet och Svenska ambassaden i Nairobi genomförde MÄN ett regionalt möte för organisationer från östra och södra Afrika som arbetar med pappor och jämställt föräldraskap.

700

SÅ MÅNGA ORGANISATIONER ÄR MEDLEMMAR I MENENGAGE GLOBAL. MÄN REPRERENTERAR EUROPA I MENENGAGE GLOBALS STYRELSE.

Killfrågor

Killfrågor.se är vår stödjour på nätet för unga killar. 2018 tog vi emot 6500 stödchattar. Fler anställda, fler volontärer och ett nytt chattsystem var också höjdpunkter under året.

I början av året var det bara en tillsvidareanställd person som arbetade med Killfrågor, men under året har två tillsvidareanställda rekryterats. Enligt Martin Odh, teamchef för stödteamet där Killfrågor ingår, har MÅN nu den bemanning som behövs för att kunna jobba med Killfrågor på ett långsiktigt och hållbart sätt.

– I augusti fick vi in en projektledare och en volontärsamordnare i verksamheten, det här ger oss en helt annan stabilitet och långsiktighet.

Under 2018 har teamet rekryterat och utbildat ytterligare 30 volontärer till Killfrågor, så att det totala antalet volontärer är uppe i 70.

– Det finns ett stort intresse av att vara killfrågorvolontär, men vi väljer endast ut dem som vi tror verkligen är lämpliga. Vi utbildar volontärer från norr till söder, av alla kön och i alla olika åldrar, säger Martin Odh.

Nya metoder för tryggt bemötande

2018 infördes också ett nytt chattsystem som ger större anonymitet, större driftsäkerhet och en möjlighet att genomföra enkäter med stödsökande och volontärer. Systemet möjliggör även för en ökad datainhämtning och kvalitetsuppföljning, samt att kunna utvärdera och koda samtal i efterhand.

Men tekniken är bara en del av Killfrågor. Under 2018 har vi också lagt mycket energi på att bli bättre i bemötandet i form av en kvalitetssatsning som genomsyrar utbildningen, volontärens tid med varje individ och hur många personer användaren kan chatta med samtidigt.

– Det har gett ett kraftigt förbättrat utfall när det gäller stödsökandes känsla av att bli lyssnad till, samt ökad längd på chattarna där de vågar dela med sig av fler tankar och erfarenheter. Vi kan se det i att det är dubbelt så många som svarar på enkäten efter chatten och att de som svarar på enkäten är mycket nöjdare, säger Martin Odh.

– Vi arbetar hela tiden med att inventera våra egna metoder, och vad vi ser runt omkring oss, för att ständigt hålla en vass och relevant utbildning som skapar ett tryggt och bra bemötande av stödsökande. •

”
Det finns ett stort intresse av att vara killfrågorvolontär men vi väljer endast ut dem som vi tror verkligen är lämpliga. Vi utbildar volontärer från norr till söder, av alla kön och i alla olika åldrar.

– Martin Odh,
projektledare för Killfrågor

6500

SÅ MÅNGA STÖDCHATTAR
TOG VI EMOT UNDER 2018.

”Jag som är en kille får fan inte gråta och vara rädd”

Hur mår killar och unga män egentligen? Under 2018 publicerade vi vår första egna rapport om killars psykiska (o)hälsa. Rapporten baseras på en genomgång och analys av vår stödchatt Killfrågor.se:s chattar under 2016.

Rapporten visar att att stereotyper kring kön bidrar till killars och mäns psykiska ohälsa, samt att Killfrågor.se spelar en avgörande roll när det gäller att fånga upp de killar och unga män som annars inte skulle söka stöd. Färre killar och unga män söker stöd och hjälp när de mår dåligt jämfört med tjejer, trots att det finns stödverksamhet som riktar sig till unga.

Den gemensamma utmaningen för de stödsökande är hur stereotyper kring maskulinitet försvårar för dem att sätta ord på sina erfarenheter. Chattarna vittnar om att många killar och unga män väljer att hålla det smärtsamma för sig själva; de berättar inte för vänner och inte heller för sina föräldrar om hur de mår. Vissa killar förtränger sina känslor, eller uttrycker dem på okonstruktiva sätt, vilket i många fall gör det svårt för omgivningen att förstå och möta dem på ett fungerande sätt.

– I rapporten kan vi se att Killfrågor.se spelar en viktig roll när det gäller att fånga upp de killar och unga män som aldrig annars

skulle söka stöd. Med ett stabilt och ökat stöd i framtiden skulle vi kunna nå ännu fler. Vi skulle även bygga vidare på chattstödet med en möjlighet till återkommande, bokade samtal så att en ännu tryggare relation kan skapas, säger Alán Ali, ordförande för MÄN.

Rapporten baseras på chattunderlag med över två tusen chattar från Killfrågor.se, varav cirka en tredjedel berört psykisk ohälsa på olika sätt. De vanligaste temana i chattarna är psykisk ohälsa, våld, familj eller familjekonflikter, kärlek, sexualitet, könsidentitet och vännskap. Du kan ladda ner rapporten ”Jag som är kille får fan inte gråta och vara rädd” på vår hemsida www.män.se.

RAPPORTEN VISAR ATT KILLFRÅGOR.SE:

- Erbjuder en stödform som passar killar och unga män
- Spelar en avgörande roll när det gäller att fånga upp de killar och unga män som aldrig annars skulle söka stöd
- Fyller en viktig funktion för de stödsökandes psykiska hälsa
- Fyller en viktig funktion för killar och unga män som sällan väljer att berätta om sexualiserad utsatthet
- Spelar en viktig roll i att bana väg för killar och unga män att våga visa sina känslor och bryta normer kring maskulinitet som påverkar ens mående negativt

Livscykeln tar vid efter En kommun fri från våld

Projektet En kommun fri från våld avslutades under 2018. Där det lämnade, tar vårt nya projekt Livscykeln vid. Livscykeln handlar om att på ett holistiskt och långsiktigt sätt förebygga våld genom hela livet.

En kommun fri från våld (EKFFV) startades 2015 med stöd från Arvsfonden, och med målet att skapa en modell där lokala aktörer går ihop för att förebygga våld bland barn och unga. Tillsammans med Borås stad och Västerås stad, samt referenskommunerna Ronneby, Gävle, Upplands-Väsby och Älsjö stadsdelsförvaltning har modellen utvecklats, förankrats, testats och framgångsrikt införts på skolor, i fritidsverksamhet och i kommunernas verksamhet.

EKFFV avslutades med en nätverksträff i maj 2018. Men att projektet nu tar slut betyder inte att arbetet tar slut, berättar Sofie Kindahl, projektsamordnare på MÄN.

– Vi vill fortsätta att utveckla och sprida modellen till fler kommuner och verksamheter. Det är många som vill jobba med våldsförebyggande arbete och MVP, säger hon.

Ett långsiktigt förebyggande av våld

Mentors in Violence Prevention (MVP) och Agera tillsammans, två våldsförebyggande material vi utvecklat på MÄN blev, tillsammans med MÄNs arbete med föräldraskap, grunden i det nya projektet Livscykeln. Tanken med projektet är arbeta med ett holistiskt och långsiktigt förebyggande av våld.

– För att göra det krävs att vi arbetar med individer genom hela livet i vad vi kallar ett livscykelperspektiv. Vi vill lägga ett extra fokus

på unga som upplever mycket våld och på föräldrar. Föräldrar lägger till stor del grunden för nästa generation och där finns ett ”window of opportunity” att reflektera över sitt eget agerande, säger Jens Karberg, projektledare för Livscykeln.

– Den som upplever våld i hemmet har en större risk både att bli utsatt för våld och utsetta andra för våld senare i livet.

Livscykelperspektivet är ett arbetssätt där barn och unga, vuxna och gamla på ett systematiskt, sammanhållet och strukturerat sätt möts av våldspreventiva insatser oavsett var i samhället eller livet de befinner sig. Perspektivet innebär att flera våldspreventiva insatser görs för olika målgrupper på flera arenor genom hela livet, inklusive strategier, handlingsplaner och policys som skapar förutsättningar för ett långsiktigt och hållbart arbete.

För MÄN betyder det att vi fortsätter att utveckla våra befintliga metoder, arbetssätt och material, men också att vi utforskar hur vi kan få effekt på flera platser och sammanhang i livet. Vi fortsätter även bygga vidare på redan etablerade nätverk och samarbeten som EKFFV skapat, för att kunna nå ännu fler män.

Projektet Livscykeln finansieras av EU mellan augusti 2018 och september 2020, som en del av en europeisk satsning för att förebygga könsbaserat våld. •

Fler kommuner, fler skolor och fler elever förebygger våld med MVP

MVP är vår manualbaserade utbildning för elever i grundskolan och gymnasiet. Under 2018 spred vi MVP till ännu fler kommuner och skolor, gjorde en ny version av manualen och fick fint besök av MVP:s grundare.

Våra nya MVP-manualer har redan tryckts i 3300 exemplar som skickats ut till skolor över hela Sverige.

Mentors in Violence Prevention (MVP) har som mål att stoppa och förebygga mäns och killars våld, genom att elever och lärare får lära sig att ta ansvar för varandra och säga ifrån om de ser eller hör våld och kränkningar. Vår version av MVP är baserad på en amerikansk förlaga som vi under flera år anpassat till svenska förutsättningar.

Under 2018 började MVP användas på tio nya skolor, i ett antal kommuner. Vi har utbildat 216 personer i att leda MVP-lektioner och 16 personer som i framtiden kommer att utbilda ännu fler ledare. Dessutom har vi hållit nätverksträffar både nationellt och lokalt för personer som använder MVP i skolor och fritidsverksamhet. Och de kommuner som redan jobbar med MVP har skalat upp sitt arbete för att göra det långsiktigt och hållbart.

En viktig milstolpe för MVP var den utvärdering som gjordes av forskare vid Stockholms Universitet och Mälardalens Högskola på uppdrag av Skolverket och Regeringskansliet. Ett glädjande besked för oss var att de kunde se positiva

”

Vad som kräver något speciellt är om du ser att dina vänner går åt ett håll som du tycker är fel. Att vända sig mot dem och säga: Grabbar, jag bryr mig om er och jag älskar er. Ni är mina vänner, mina bröder, men ni kan inte göra så här. Jag kan inte vara en del av det här om det ska vara kränkande, sexistiskt eller rasistiskt.

– Jackson Katz

effekter redan under första året som MVP användes och att de rekommenderade att MVP ska spridas till fler kommuner och skolor. Den visade också att elever som tagit del av MVP-programmet uppmärksammar både sitt eget och andras våldsbeteende i högre utsträckning än andra unga. De reagerar på och känner igen såväl verbalt, fysiskt och sexualiserat våld.

Nya utbildningsmanualer

Skolverkets utvärdering och den samlade feedback vi fått från elever och pedagoger under utvecklingen av MVP låg till grund för en ny version av utbildningsmanualen och teorimanualen för MVP. Manualerna blev färdiga i augusti förra året och fick en helt ny form, flera nya lektioner och många andra förbättringar.

Under 2018 utbildade vi också 177 personer i Agera Tillsammans – ett våldsförebyggande program för mellanstadiet. Vi började också sprida det till fler skolor.

Året avslutades med att vi ordnade två heldagar med Jackson Katz, som grundade MVP i USA på 90-talet. Jackson Katz är amerikansk författare, dokumentärfilmare och utbildare, som har specialiserat sig på frågor om genus och våld, samt mäns engagemang i frågorna. MÄN har samarbetat med Jackson Katz i många år för att utveckla vår egen version av MVP. •

2000

SÅ MÅNGA ELEVER HAR GÅTT MVP ELLER AGERA TILLSAMMANS UNDER 2018.

Bild från filmen "På bussen" – en del av Machofabriken's nya metodmaterial.

”Machofabriken ger deltagarna möjlighet att reflektera över hur föreställningar kring kön och andra faktorer påverkar deras liv och relationer.

Machofabriken 2.0

Machofabriken är ett redskap för dem som vill arbeta för jämställdhet och mot våld bland unga. Under 2018 har vi, tillsammans med Unizon och ROKS, utvecklat en ny version av Machofabriken, som vi kallar Machofabriken 2.0.

Machofabriken 2.0 består av filmer, övningar och samtalsunderlag som hjälper till att sätta igång ett ifrågasättande av begränsande och destruktiva killnormer. Materialet är gjort för lärare, ungdomsledare, tränare, fritidspersonal, fältassistenter och andra som arbetar med unga från 13 år och uppåt.

Machofabriken ger deltagarna möjlighet att reflektera över hur föreställningar kring kön och andra faktorer påverkar deras liv och relationer. De interaktiva övningarna skapar utrymme att pröva nya sätt att förhålla sig och agera, i relation till andra, sig själv och till samhället i stort. Målet är att unga som arbetat med Machofabriken ska uppleva att de – trots påverkan utifrån –

själva kan ta makten över sina liv och att de också kan och vill skapa utrymme för andra att ta makten över sina egna liv.

Under 2018 arbetade vi med att ta fram den nya versionen av metodmaterialet, nya filmer, en ny grafisk profil och en ny hemsida för Machofabriken. Vi har också testat materialet med ungdomar och ledare i olika typer av verksamheter, i allt från skolor till spontanidrott.

Dessutom har Machofabriken's material anpassats för användning i öppen idrottsverksamhet vilket vi fick chansen att testa tillsammans med Goodsport-projektet Nattfotboll. •

MACHOFABRIKEN

SE MER PÅ MACHOFABRIKEN.NU!

Mannen Myten

Mannen Myten är ett projekt som ska utmana och förändra destruktiva maskulinitetsnormer i nära samarbete med unga män, främst i förort och glesbygd.

I januari 2018 lanserade vi Mannen Myten podcast, där vi undersöker manlighet i relation till olika maktordningar. Gäster har varit experter, forskare och andra kunniga inom området. I avsnitten har vi också fått höra män som berättar om sina personliga erfarenheter. Till varje avsnitt av podcasten finns frågor så att avsnitten kan fungera som utgångspunkt för diskussion.

Under 2018 samarbetade vi med Kärrtorps Gymnasium i Stockholm, Slottegymnasiet i Ljusdal och Al Azhar-skolan i Järfälla. På varje skola träffade vi grupper av killar för att tillsammans reflektera kring erfarenheter av att vara och växa upp som kille. Under året ersattes Al Azhar-skolan och Slottegymnasiet av en annan gymnasieskola i Hälsingland.

Nytt samarbete med Saminuorra

Mannen Myten påbörjade också ett samarbete med den samiska ungdomsorganisationen Saminuorra. Saminuorra engagerar ungdomar från svenska delen av Sápmi och är i grunden Sametingets ungdomsorganisation. Tillsammans gick vi ut med en fråga till unga män om att delta i en fokusgrupp. Första träffen skedde på 100-årsfirandet av samiska landsmötet i Östersund. Där höll vi också en öppen föreläsning och en samtalspanel med fyra unga samiska män, som båda blev mycket uppmärksammade av samiska medier.

I mars höll vi en internathelg tillsammans med fokusgruppen i Luleå, där åtta av deras medlemmar deltog under tre dagar. I september gjorde vi en fjällvandring med några av medlemmarna i samma fokusgrupp. Under helgen övernattade vi i en samisk lavvo och delade erfarenheter. •

MANNEN MYTEN

I MANNEN MYTEN PODCAST
NÖRDAR VI NER OSS I MANLIGHET.
JUST NU FINNS DET NIO AVSNITT
ATT LYSSNA PÅ.

Mannen Myten's projektteam tillsammans med deltagare i den samiska fokusgruppen på fjällvandring i Nikkaloukta.

Att leva som vi vill lära andra att göra

För att kunna arbeta med att förändra normer och strukturer behöver vi också arbeta med oss själva, både som individer och som organisation. Under 2018 har vi arbetat med att försöka leva som vi vill lära andra att göra.

Att förändra maktstrukturer inifrån kräver ett kritiskt, reflekterande förhållningssätt och en förmåga att skapa alternativ. Vi behöver jobba med oss själva och bibehålla en kritisk blick på de orättvisor vi reproducerar, samtidigt som vi har en kärleksfull syn på oss själva och andra som individer.

– Det är väldigt viktigt att vi lever som vi lär och hjälper varandra att agera på ett sätt som ligger i linje med vår feministiska vision, säger Anna Lindqvist, verksamhetschef på MÄN.

– Vi växer som organisation vilket gör det ännu viktigare att skola in nya personer i våra principer, det händer inte automatiskt.

Accountability och självreflektion

En viktig princip vi pratat mycket om under 2018 är det vi kallar accountability, det vill säga vårt ansvar mot kvinnorörelsen och andra rörelser som lagt grunden för det arbete vi gör idag.

– Accountability är inget nytt för oss, men

det är något vi hela tiden måste arbeta med på ett medvetet sätt. Det handlar både om att vara öppna och tydliga med att vi inte skulle finnas utan kvinnorörelsen och att vi använder den maktposition vi har idag för att lyfta andra, säger Anna Lindqvist.

För oss som jobbar på MÄNs kansli har det här arbetet i praktiken handlat om att vi haft interna utbildningar, bland annat om ämnen som porr och prostitution, accountability, antirasism, kvinnojourernas arbete och transinkludering. Vi använder oss också av våra egenutvecklade metoder, som till exempel Lilla rummet, i det dagliga arbetet.

– Det självreflekterande och återkommande arbete vi gör på kansliet är jätteviktigt för att vi ska kunna leva som vi lär, säger Anna Lindqvist. •

”
Det självreflekterande
och återkommande
arbete vi gör på
kansliet är jätteviktigt
för att vi ska kunna
leva som vi lär.

– Anna Lindqvist,
verksamhetschef på MÄN

”

Äntligen finns ett forum där män kan träffas och samtala och där känslor är en av grundstenarna. Själv har jag aldrig hittat andra att prata med vilket gjort att jag inte hittat några manliga vänner. Trist som fan. Nu är det istället fantastiskt roligt att ha träffat andra män som, liksom jag, är intresserade av att prata om varför saker och ting är som dom är.

– Simon, 59 år, som deltar i en av MÄNs samtalsgrupper.

